

ข่าวกระทรวงการคลัง

กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร. 0-2273-9763 โทรสาร 0-2273-9408

www.mof.go.th

ฉบับที่ 66/2547

วันที่ 27 สิงหาคม 2547

รายงานฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด และระบบสถิติเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการคลัง (สศค. *) ประจำเดือนกรกฎาคม 2547

นายสมชัย สัจจพงษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง เปิดเผยรายงานฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด และระบบ สศค. ประจำเดือนกรกฎาคม 2547 สรุปได้ว่า ตัวชี้วัดทางการคลังตามระบบ สศค. และตามระบบกระแสเงินสดสะท้อนถึงฐานะการคลังอันแข็งแกร่ง ภาคเอกชนมีการขยายตัวอย่างมาก ซึ่งสะท้อนได้จากการที่รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีจากฐานรายได้ (ภาษีเงินได้) และจากฐานการบริโภค (ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต) ได้เพิ่มสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ส่วนภาครายจ่ายของรัฐบาลยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ตัววัดผลกระทบทางการคลังยังแสดงถึงการดำเนินงานทางการคลังที่ปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น สอดรับกับฐานะทางการคลังและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

1 ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด (Cash Basis)

1.1 เดือนกรกฎาคม 2547

รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง 82,369 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ 98,056 ล้านบาท ประกอบด้วยรายจ่ายปีปัจจุบัน 94,429 ล้านบาท และรายจ่ายปีก่อน 3,627 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลงบประมาณขาดดุล 15,687 ล้านบาท เมื่อรวมกับดุลนอกงบประมาณซึ่งเกินดุล 3,555 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสด 12,132 ล้านบาท (ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วซึ่งขาดดุล 794 ล้านบาท) เมื่อพิจารณาดุลการคลังเบื้องต้น (รายรับที่ไม่รวมดอกเบี้ยรับ หักด้วยรายจ่ายที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่าย) รัฐบาลขาดดุลจำนวน 8,203 ล้านบาท

1.2 ในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547 (ต.ค.46 – ก.ค.47)

รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังรวมทั้งสิ้น 913,781 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 121,430 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.3 ขณะที่การเบิกจ่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 933,632 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 128,333 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.9 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการจ่ายบำนาญดำรงชีพจำนวน 42,777 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลงบประมาณขาดดุล 19,851 ล้านบาท เมื่อรวมกับการขาดดุลนอกงบประมาณ 73,431 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสด 93,282 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลชดเชยการขาดดุลโดยการใช้

* ระบบสถิติเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการคลังเป็นระบบสถิติที่รวบรวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคสาธารณะทั้งหมด ฐานะการคลังในที่นี้ครอบคลุมการใช้จ่ายตามระบบงบประมาณ เงินฝากนอกงบประมาณ เงินทุนและกองทุนหมุนเวียนนอกงบประมาณ เงินกู้ต่างประเทศ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

เงินคงคลัง จำนวน 50,282 ล้านบาท และโดยการกู้เงิน จำนวน 43,000 ล้านบาท ด้วยการออกตั๋วเงินคลัง และ พันธบัตร 13,000 และ 30,000 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับดุลการคลังเบื้องต้นเกินดุล 58,292 ล้านบาท (ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด

หน่วย :

	ก.ค. 47	ก.ค. 46	ต.ค. 46 - ก.ค. 47		ต.ค. 45 - ก.ค. 46		เปรียบเทียบ	
			จำนวน	% of GDP	จำนวน	% of GDP	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	82,369	74,115	913,781	14.5	792,351	13.7	121,430	15.3
2. รายจ่าย	98,056	91,158	933,632	14.8	805,299	13.9	128,333	15.9
- รายจ่ายปีปัจจุบัน	94,429	87,175	855,224	13.5	737,073	12.7	118,152	16.0
- รายจ่ายปีก่อน	3,627	3,983	78,408	1.2	68,227	1.2	10,181	14.9
3. ดุลงบประมาณ (1-2)	(15,687)	(17,043)	(19,851)	(0.3)	(12,948)	(0.2)	(6,903)	53.3
4. ดุลนอกงบประมาณ	3,555	16,249	(73,431)	(1.2)	(75,848)	(1.3)	2,418	(3.2)
5. ดุลเงินสด (ก่อนกู้)	(12,132)	(794)	(93,282)	(1.5)	(88,796)	(1.5)	(4,485)	5.1
6. กู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	-	1,500	43,000	0.7	76,000	1.3	(33,000)	(43.4)
7. การเปลี่ยนแปลงของเงินสด	(12,132)	706	(50,282)	(0.8)	(12,796)	(0.2)	(37,485)	292.9
8. ดุลการคลังเบื้องต้น*	(8,203)	(11,247)	58,292	0.9	45,254	0.8	(70,485)	28.8
* รายได้ที่ไม่รวมดอกเบี้ย หักด้วยรายจ่ายที่ไม่รวมดอกเบี้ย								
ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จัดทำโดย: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง								

2 เงินคงคลังรัฐบาล

เงินคงคลังเบื้องต้น ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2547 มีจำนวน 80,935 ล้านบาท (ประมาณ 20 วันทำการ) ลดลงจากเดือนที่แล้ว 12,132 ล้านบาท

3 ฐานะการคลังตามระบบ สศค. (GFS Basis)

3.1 เดือนกรกฎาคม 2547

3.1.1 ด้านรายได้

รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้น 96,751 ล้านบาท ประกอบด้วยรายได้นำส่งคลัง 82,369 ล้านบาท และรายได้จากกองทุนและเงินฝากนอกงบประมาณ รวมทั้งเงินช่วยเหลืออีกจำนวน 14,382 ล้านบาท ซึ่งเมื่อหักการนับซ้ำออกแล้ว รัฐบาลมีรายได้สุทธิจำนวน 95,973 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 17.0 เป็นผลรวมจัดเก็บภาษีสามารถจัดเก็บภาษีได้มากกว่าภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น

3.1.2 ด้านรายจ่าย

รัฐบาลมีรายจ่ายรวมทั้งสิ้น 104,962 ล้านบาท ประกอบด้วยรายจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบันและปีก่อนจำนวน 96,069 ล้านบาท รายจ่ายเงินกู้ต่างประเทศและเงินช่วยเหลือจำนวน 900 ล้านบาท และรายจ่ายจากกองทุนและเงินฝากนอกงบประมาณอีก 7,993 ล้านบาท ส่งผลให้ มีเม็ดเงินอัดฉีดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ (หลังจากหักนับซ้ำแล้ว) จำนวน 104,184 ล้านบาท (ประกอบด้วยรายจ่ายประจำ 94,763 ล้านบาทและรายจ่ายลงทุน 9,421 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 20.7

3.1.3 คุณการคลังรัฐบาล

คุณการคลัง (Fiscal Balance) ของรัฐบาลตามระบบ สศค.เดือนกรกฎาคม 2547 ขาดดุล 11,812 ล้านบาท เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันปีที่แล้วขาดดุลเพียง 6,588 ล้านบาท

3.2 ในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547 (ต.ค.46 – ก.ค.47)

3.2.1 ด้านรายได้

รัฐบาลมีรายได้รวม 1,156,455 ล้านบาท โดยมีรายได้นำส่งคลัง 899,824 ล้านบาท รายได้จากกองทุนและเงินฝากนอกงบประมาณ และเงินช่วยเหลืออีกจำนวน 256,631 ล้านบาท ซึ่งเมื่อหักรายการนับซ้ำออกแล้ว รัฐบาลมีรายได้สุทธิ (หลังหักนับซ้ำแล้ว) จำนวน 1,087,788 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วถึงร้อยละ 22.4 สะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องส่งผลให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้ได้เพิ่มขึ้นมาก รวมทั้งเป็นผลจากหน่วยงานจัดเก็บได้นำเทคโนโลยีมาใช้ใน การบริหารจัดการเก็บภาษี

3.2.2 ด้านรายจ่าย

รัฐบาลได้จ่ายเงินไปแล้วรวมทั้งสิ้น 1,115,808 ล้านบาท โดยจ่ายจากงบประมาณจำนวน 936,018 ล้านบาท จากรายจ่ายเงินกู้ต่างประเทศและเงินช่วยเหลือจำนวน 9,206 ล้านบาท รายจ่ายจากกองทุนและเงินฝากนอกงบประมาณอีก 170,583 ล้านบาท ส่งผลให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ (หลังหักนับซ้ำแล้ว) จำนวน 1,047,142 ล้านบาท (แบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 985,749 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน 88,392 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วถึงร้อยละ 24.4 ซึ่งเป็น การเพิ่มขึ้นของรายจ่ายประจำร้อยละ 27.1 ในขณะที่รายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.7

3.2.3 คุณการคลัง

รัฐบาลเกินคุณการดำเนินงานเบื้องต้น 129,039 ล้านบาท และเกินคุณการให้กู้ยืมสุทธิจำนวน 40,647 ล้านบาท และเมื่อหักผลของการให้กู้ยืมตามนโยบายรัฐบาลสุทธิจำนวน 29,574 ล้านบาท ทำให้คุณการคลังเกินดุลทั้งสิ้น 11,072 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของ ปีที่แล้วเกินดุลลดลง 14,184 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 56.2 (ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังเบื้องต้นของรัฐบาลตามระบบ สศค. (หลังการหักนับซ้ำ)

หน่วย :

ปีงบประมาณ	ก.ค.47	ก.ค.46	เปรียบเทียบ		ต.ค. 46 - ก.ค.47		ต.ค. 45 - ก.ค.46		เปรียบเทียบ	
	(เบื้องต้น)		จำนวน	ร้อยละ	ล้านบาท	% of GDP	ล้านบาท	% of GDP	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้ 1.	95,973	82,004	13,969	17.0	1,087,788	17.0	888,934	15.3	198,855	22.4
2. รายจ่าย 1.	104,184	86,344	17,840	20.7	1,047,142	16.4	841,520	14.5	205,622	24.4
2.1 รายจ่ายประจำ	94,763	77,076	17,687	22.9	958,749	15.0	754,592	13.0	204,157	27.1
2.2 รายจ่ายลงทุน	9,421	9,268	152	1.6	88,392	1.4	86,927	1.5	1,465	1.7
3. ดุลการดำเนินงานเบื้องต้น (1-2.1)	1,209	4,927	(3,719)	(75.5)	129,039	2.0	134,341	2.3	(5,302)	(3.9)
4. ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ / การกู้ยืมสุทธิ (1-2)	(8,212)	(4,341)	(3,871)	89.2	40,647	0.6	47,414	0.8	(6,767)	(14.3)
5. การถือครองสินทรัพย์ทางการเงินสุทธิ	(9,207)	6,261	(15,468)	(247.1)	(56,156)	(0.9)	25,057	0.4	(81,214)	(324.1)
6. การก่อหนี้สินสุทธิ	(995)	11,992	(12,988)	(108.3)	(96,803)	(1.5)	(20,966)	(0.4)	(75,837)	361.7
6.1 ภายในประเทศ	(1,523)	24,607	(26,130)	(106.2)	(86,410)	(1.4)	3,824	0.1	(90,234)	(2,359.8)
6.2 ต่างประเทศ	527	(12,615)	13,142	(104.2)	(10,393)	(0.2)	(24,790)	(0.4)	14,397	(58.1)
ดุลการคลังตามระบบ สศค. 2. (Fiscal Balance)	(11,812)	(6,588)	(5,224)	79.3	11,072	0.2	25,256	0.4	(14,184)	(56.2)
ดุลเงินสดของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด (ก่อนกู้)	(12,132)	(794)	(11,338)	1,427.9	89,782	1.4	88,796	1.5	986	1.1
เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือน	80,935	83,183	(2,248)	(2.7)						

หมายเหตุ 1. รายได้และรายจ่ายครอบคลุมถึงบัญชีงบประมาณ เงินช่วยเหลือ รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ กองทุนนอกงบประมาณ บัญชีเงินฝาก

2. ดุลการคลัง (Fiscal Balance) เป็นผลต่างระหว่างการใช้เงินคงคลังกับการก่อหนี้สินสุทธิของรัฐบาล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเม็ดเงินที่ไหลเข้าหรือออกจากระบบเศรษฐกิจ

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

4. ผลกระทบของผลการดำเนินงาน รัฐบาลในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547 ที่มีต่อภาคเศรษฐกิจอื่นๆ¹

4.1 ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง

รายจ่ายของรัฐบาลที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของ GDP โดยตรงมี 2 ส่วนคือรายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (ประกอบด้วยรายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง การใช้สินค้าและบริการ) และรายจ่ายเพื่อการลงทุนของรัฐบาล ในขณะที่เดียวกันรายได้หลักของรัฐบาล คือ ภาษี และเงินสมทบประกันสังคม เป็นการดึงอำนาจซื้อจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล ซึ่งจะส่งผลให้ภาคเอกชนมีอำนาจซื้อลดลง

รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาลในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งมาจากการขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการ ในขณะที่รายจ่ายลงทุนของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 ด้านภาระภาษีและเงินสมทบประกันสังคมของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 1.2 แสดงถึงนโยบายการคลังไม่ได้สร้างภาระเพิ่มเติมให้แก่ภาคเอกชนและภาครัฐวเรือน (ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3)

4.2 ภาคการเงิน

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547 ขาดดุลเงินสดทั้งสิ้น 89,782 ล้านบาท และได้ชดเชยการขาดดุลโดยใช้เงินคงคลังจำนวน 46,782 ล้านบาท และการกู้ยืมเงินโดยการออกตั๋วเงินคลังและพันธบัตรจำนวน 13,000 และ 30,000 ล้านบาท ตามลำดับ

¹ วิเคราะห์จากข้อมูลเบื้องต้นที่รวบรวมจากกรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ธนาคารแห่งประเทศไทย และประมาณการบางส่วนโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์ทางการคลังจากข้อมูลสถิติคลังตามระบบ สศค.

หน่วย :

ตัวแปร	ก.ค. 47	ก.ค. 46	เปลี่ยนแปลง		ต.ค. 46 - ก.ค. 47		ต.ค. 45 - ก.ค. 46		เปลี่ยนแปลง	
			ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	% of GDP	ล้านบาท	% of GDP	ล้านบาท	ร้อยละ
ดุลการดำเนินงานเบื้องต้น ^{1/} (Net Operating Balance)	1,209	4,927	-3,719	-75.47	129,039	2.0	134,341	2.3	-5,302	-3.95
ดุลเงินสด ^{2/} (Cash Surplus/Defecit)	-8,212	-4,341	-3,871	89.18	40,647	0.6	47,414	0.8	-6,767	-14.27
การให้กู้ยืมสุทธิแก่ภาคครัวเรือน (Net Lending by Policy Purpose)	3,601	2,247	1,353	60.22	29,574	0.5	22,158	0.4	7,416	33.47
ดุลการคลัง ^{3/} (Overall Fiscal Balance)	-11,812	-6,588	-5,224	79.30	11,072	0.2	25,256	0.4	-14,184	-56.16
ดุลการคลังหักรายรับรายจ่ายค่าดอกเบี้ย ^{4/} (Overall Primary Balance)	-4,329	-792	-3,536	446.45	81,006	1.3	83,459	1.4	-2,453	-2.94
ภาระภาษีและเงินสมทบประกันสังคมของภาคเอกชน ^{5/} (Fiscal Burden)	4,044	70,692	-66,649	-94.28	757,928	11.9	749,166	12.9	8,762	1.17
รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย ^{6/} (Government Final Consumption Expenditure)	8,258	53,136	-44,878	-84.46	576,577	9.0	536,819	9.3	39,757	7.41
รายจ่ายลงทุน ^{7/} (Gross Capital Formation)	9,421	9,268	152	1.64	88,392	1.4	86,927	1.5	1,465	1.69

หมายเหตุ 1/ รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำ

2/ รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

3/ รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน และการให้กู้ยืมสุทธิ (เช่น การให้กู้ยืมของกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เป็นต้น)

4/ รายได้ที่ไม่รวมดอกเบี้ยหักด้วยรายจ่ายประจำที่ไม่รวมดอกเบี้ย รายจ่ายลงทุน และการให้กู้ยืมสุทธิ

5/ เม็ดเงินภาษีและเงินสมทบประกันสังคมที่ภาคเอกชนจ่ายทั้งหมดต่อ GDP

6/ รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างและ การซื้อสินค้า บริการ

7/ รายจ่ายในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี

จัดทำโดย: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง